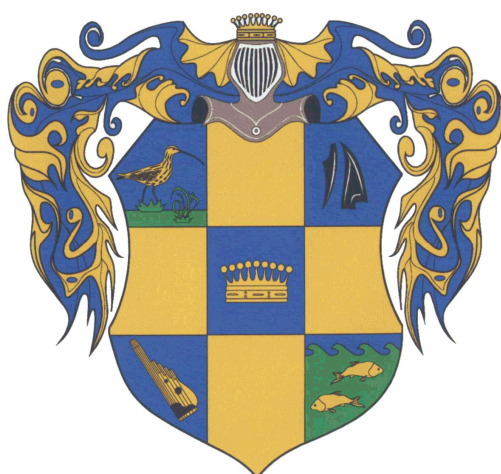

Sándorfalva Városi
Önkormányzat
Sportfejlesztési koncepciója
2013-2016

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék.....	2
I. Bevezetés	4
1.1 A sportkoncepció szükségessége:	4
1.2 A koncepció célja, feladatai:	5
1.2.1 A koncepció általános céljai:	5
1.2.2 A sportkoncepció céljai a Sándorfalva fejlesztési céljait meghatározó Pallavicini Tervhez kapcsolódva:.....	6
1.3. A koncepció jogforrásai:	6
II. Alapelvek.....	7
2.1. A sportkoncepció alapelvei	7
2.2 Az önkormányzatnak az alapelvek megvalósításához végrehajtandó feladatai:	8
III. Helyzetelemzés	10
3.1. Sándorfalva általános helyzetelemzése	10
3.1.1. Népeség alakulása	10
3.1.2.Lakásállomány	12
3.1.3.Gazdaság	13
3.1.4. Foglalkoztatottság, munkanélküliség.....	14
3.1.5. A népeség egészségügyi állapota	16
3.1.6. Oktatás	17
3.1.7. Művelődés, kultúra.....	17
3.1.8. Turizmus	18
3.2. Sándorfalva sport és szabadidős tevékenységeinek általános helyzetképe.....	18
3.2.1 Sándorfalva Város sporthelyzetképének SWOT analízise.....	19
IV. A sport egyes területeinek helyzete, lehetséges fejlesztési módjai:.....	21
4.1. Óvodai testnevelés	21
4.1.1. Helyzetelemzés	21
4.1.2. A fejlesztés irányai és feladatai.....	21
4.2. Iskolai testnevelés, diáksport	22
4.2.1 Helyzetelemzés:	22
4.2.2. A fejlesztés irányai és feladatai:.....	25
4.3. Egészségkárosultak sportja, gyógytestnevelés.....	27
4.3.1. Helyzetelemzés	27
4.3.2. A fejlesztés irányai és feladatai:.....	27
4.4. Versenysport	27
4.4.1. Helyzetelemzés:	27
4.4.2. A fejlesztés irányai és feladatai:.....	28
4.5. Utánpótlás nevelés	28
4.5.1. Helyzetelemzés:	28
4.5.2.A fejlesztés irányai feladatai:	28
4.6. Szabadidősport	29
4.6.1. Helyzetelemzés	29
4.6.2. A fejlesztés irányai, feladatai:	30
4.7.Sportorvoslás.....	31
4.7.1. Helyzetelemzés:	31
4.7.2.Fejlesztés irányai, feladatai:	31
4.8. Sportrendezvények.....	31
4.8.1.Helyzetelemzés:	31
4.8.2.Fejlesztés irányai, feladatai:	31
4.9. Nemzetközi sportkapcsolatok	32
4.9.1. Helyzetelemzés:	32

4.9.2. Fejlesztés irányai, feladatai:	32
V. Sportlétesítmények	32
VI. A sport támogatásának rendszere	32
6.1. Az óvodai testnevelés, gyógytestnevelés és diáksport támogatásának elvei	32
6.2. Versenysport, illetve az utánpótlás-nevelés támogatásának elvei	33
A kiválasztott egyesület a sportfeladat ellátására átadott pénzeszközzel évente elszámol.....	33
6.3. A szabadidősport támogatásának elve	33
VII. Önkormányzati sportigazgatás	34
Az Önkormányzat speciálisan sport ügyekkel is foglalkozó szerve a Képviselő-testület Művelődési,- Oktatási,- Egészségügyi és Szociális Bizottsága (MOESZ).....	34
VIII. Kapcsolatrendszer	34
IX. Európai Unió és a sport kapcsolata.....	34

I. Bevezetés

1.1 A sportkoncepció szükségessége:

A sport olyan koncentrált, jelentős emberi tevékenység, amely a fizikai edzettséggel az egyén lelki-szellemi minőségét is javítja, emeli a személyes és kollektív tudatállapotokat. Lehetőséget ad a szabályos keretek közötti küzdelemre a cél elérése érdekében. A közös tevékenység folytán pedig a szocializációt, a közös ténykedés élményét sajátíthatják el a város lakosai. A testkultúra nem csak mozgás, játék és sportműveltség, hanem minden ember általános kultúrájának alapvető és szerves része. A versenysport a globális tudásgazdaság egyik vezető eleme, s profittermelő húzóágazata, míg a közösségi sport a globális-lokális tudástársadalomban a személyes és közösségi önmegvalósítás kiemelt eszköze. A jelenlegi nehéz gazdasági helyzetben a sport lehet a helyi humánerőforrás megújulásának alapja, hiszen akik valamilyen sportágat aktívan űztek, a tapasztalatok szerint a munka világában is boldogulnak, megállják a helyüket.

Magyarországon a sport helyzete a rendszerváltás óta nagy általalakuláson ment keresztül. Egyrészt az állam, mint a magyar sport fő szponzora csökkentette szerepvállalását a sportfinanszírozás terén, másrészt azok a nagyvállalatok, melyek korábban jelentős támogatást nyújtottak a sportágaknak megszűntek, vagy átalakultak. Jelenleg a sportba befektetni kívánó tőkeerős szponzorok száma igen csekély, az önkormányzatok anyagi forrási pedig szűkösek. A nehéz helyzetet a gazdasági világválság tovább rontja.

Sándorfalva sport és szabadidős tevékenységét alapvetően befolyásolja az a tendencia is, mely a magyar társadalom egészére általánosan jellemző, miszerint a reálbérek alacsony vásárlóértéke miatt a társadalom széles rétege megélhetési költségeinek előteremtése érdekében kiegészítő munkát végez. Ezáltal alapvetően megfosztja magát attól a lehetőségtől, hogy a szabadidős és sport ágazat tevékenységeiben részt vegyen. Éppen ezért nincs szabadideje a felnőtt társadalom munkaképes rétegét alkotó személyek egy jelentős részének, ami által elveszítik a lehetőséget, az életminőség javulását elősegítő sport és szabadidős tevékenységben való részvételre. A reálbérek alacsony voltának másik következménye, hogy a piaci alapú sportolási lehetőségeket nem tudja megfizetni a lakosság, ami által ismételten kirekesztődik a sport és szabadidős tevékenységből.

A sportkoncepció szükségességét indokolja az is, hogy a társadalom, a lakosság széles rétege igen rossz egészségi állapotban van, melyen a rendszeres testmozgás népszerűsítésével javítani lehet.

Az elmúlt évtized média törekvéseinek következtében divatossá kezd válni a sportolás, így egyre többen kezdik el az életmód változás irányában vezető út első lépéseit. A sport közösségi

jelleget előtérbe helyezése jelenthet kitörési pontot a jelenlegi helyzetben, az önkéntes tevékenység helyettesítheti a hiányzó anyagi forrásokat. A sport ma már médiajelenség, üzlet, eszköz, emellett kiváló kommunikációs lehetőség a lakosság elé, mindezzel pedig egy városnak élnie kell. Értékeinek önmagán túlmutatóan a társadalmi jólét növelésében és a testi-lelki betegségek, társadalmi konfliktusok megelőzésében, kezelésében is meg kell jelenniük.

Sándorfalva Sportstratégiájának olyannak kell lennie, amely a benne megjelölt cél elérése érdekében végzendő tevékenység végrehajtásának útját, módját is megszabja, és a közreműködők munkáját is koordinálja. A helyi sporttársadalom megújítása csak úgy lehetséges, ha a szakmai fejlesztések, működési formák a folyamatokat követik, azokat aktívan alakítják, megújításra készítetik, az újszerű szervezeti, szervezési kombinációinak alkalmazását kényszerítik ki. Így a belső adottságok, és a külső környezet alakulásának rendszeres követésével lehetővé válik a városi sportigazgatás folyamatainak aktív alakítása. Az Államreform Operatív Program minden település számára lehetővé teszi és ösztönzi, a közszolgáltatási feladatok hatékony, jó minőségű ellátását biztosító stratégiai és egyéb tervek elkészítését. Sőt, indokolt esetben a tervek megléte, illetve a tervekben foglaltak szerinti teljesítés előfeltétele lehet más operatív programokból történő közigazgatási szolgáltatást fejlesztő finanszírozásának. Ebből a feltétel és lehetőség rendszerből kiindulva is szükséges a város sportstratégiájának elkészítése, a működés megőrzése és a további fejlődés megalapozása céljából. Fontos a sportkultúra hosszú távú, átgondolt, tervezett működtetése, ennek érdekében megfelelően kidolgozott sportkoncepció létrehozása.

1.2 A koncepció célja, feladatai:

1.2.1 A koncepció általános céljai:

Sándorfalva Város sportkoncepciójának célja, hogy irányt mutasson és meghatározza a sport területén elvégzendő fejlesztéseket, alapvető feladata, hogy hosszú távú, fenntartható, az egész életminőséget megváltoztató programot dolgozzon ki, mely:

- szabályozza a legfontosabb tennivalókat,
- meghatározza a sportágazatban kötelezően és önként vállalt feladatok kereteit,
- tájékoztatást ad a résztvevőinek az önkormányzat szerepvállalásának irányairól
- a sportot az élet más területeihez kapcsolja, szerves egységként kezeli, elősegíti, hogy a sport folyamatok tartósan összekapcsolódjanak a térség természeti, társadalmi, gazdasági, kulturális, információs fejlődésének folyamataival.
- megteremti a társadalom széles rétegeiben az új életminőség iránti igényt, melyben kiemelkedő szerepet kap a sport.

1.2.2 A sportkoncepció céljai a Sándorfalva fejlesztési céljait meghatározó Pallavicini Tervhez kapcsolódva:

- A kulturális, sport és szabadidős infrastruktúra és találkozási pontok fejlesztése, bővítése, minőségi javítása.
- A város kulturális, sport és szabadidő központ szerepének erősítése
- A kulturális, sport és szabadidős tevékenységek bővítésével, értékes programok szervezésével, és a közösségi kezdeményezések támogatásával fokozni a közösségteremtő erőt minden korosztály számára.
- A sport, a mozgás révén az egészséges életmódra való nevelés előmozdítása: „Egészséges város” program.
- A kultúra, sport és szabadidő gazdasági, turisztikai szempontú fejlesztése.
- A civil társadalom erősítése, az önkormányzat, a civil közösségek és a magánszektor közötti együttműködés elmélyítése.

1.3. A koncepció jogforrásai:

a) Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)

Az Alaptörvény Szabadság és Felelősség fejezetének XX. cikke biztosítja a testi és lelki egészséget. A cikk (2) bekezdésében ennek eszközeként szerepel a „sportolás és a rendszeres testedzés” támogatása. A testkultúra az egyetemes kultúra része, az egészségvédelem, a megelőzés és rekreáció fontos eszköze.

b) A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény

Az új önkormányzati törvény 13. § (1) bekezdésében a kötelezően ellátandó önkormányzati feladatok között, a 15. pontban nevesíti a „sport, ifjúsági ügyeket”. Ezzel a csoportosítással is kifejezve azt, hogy a kettő egymás nélkül nem létezhet. A két terület párhuzamos egymás melletti létét alapozza meg az alábbi két törvény.

c) A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény

A törvény 2012. szeptember 01-jétől hatályos 27. § (11) bekezdése szerint az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azon osztályokban, ahol közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében. A 97. § (6) bekezdés szerint e mindennapos testnevelést az iskola első, ötödik, kilencedik évfolyamán 2012. szeptember 1-jétől kezdődően felmenő rendszerben kell megszervezni. A további évfolyamokon a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény szerinti mindennapos testmozgást kell kifutó rendszerben megszervezni.

f) A sportról szóló 2004. évi I. törvény

A törvény 49. §-ában fejt ki az államnak az Alaptörvényben előírt kötelezettsége teljesítése érdekében ellátandó feladatait, így állami feladat különösen a szervezett formában történő sporttevékenység gyakorlás jogszabályi feltételeinek meghatározása, a mindennapos testedzés feltételeinek megteremtése a közoktatásban, részvétel a versenysport, az utánpótlás-nevelés, az iskolai és diáksport, a főiskolai-egyetemi sport, a szabadidősport és a fogyatékosok sportja, valamint a helyi önkormányzatok által ellátott sportfeladatok finanszírozásában, az esélyegyenlőség jegyében támogatni a gyermek- és ifjúsági sportot, a nők és a családok sportját, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, valamint a fogyatékosok sportját stb. A sportlétesítmények kapcsán feladata gondoskodni az állami tulajdonban lévő sportlétesítmények fenntartásától, fejlesztéséről és rendeltetésszerű hasznosításáról, valamint elősegíteni a nem állami tulajdonban lévő sportlétesítmények építését, karbantartását, korszerűsítését, akadálymentesítését, illetve fejlesztését. Az önkormányzati sportfeladatok közül a helyi sportfejlesztési koncepciót; a helyi sportszervezetekkel, sportszövetségekkel történő együttműködést, a tulajdonát képező sportlétesítmények fenntartását és működtetését valamint az önkormányzati iskolai testnevelés és sporttevékenység gyakorlásának feltételei megteremtését nevesíti.

II. Alapelvek

2.1. A sportkoncepció alapelvei

- A sport önszerveződésre épülő autonóm tevékenység, a kultúra része, szervesen kapcsolódik a társadalom kulturális, gazdasági jelenségéhez.
- A legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez, a sportoláshoz, a rendszeres testedzéshez való jog az állampolgárok Alaptörvénykönyv által biztosított alapvető joga.
- A testi nevelésnek – mint pozitív társadalomformáló eszköznek – megkülönböztetett figyelmet kell élveznie. A testkultúra, a sport kiemelkedő jelentőségét támasztja alá társadalmilag hasznos, semmi mással nem helyettesíthető funkciója:
  - a) az egészségmegőrzés, illetve a betegségmegelőzés egyik alapvető eszköze;
  - b) jelentős szerepet tölt be az ifjúság erkölcsi-fizikai nevelésében, személyiségformálásában;
  - c) a nemzeti öntudat erősítésének, a közösségi együttélésnek, a városunkhoz történő pozitív érzelmi kötődés, az egészséges lokálpatriotizmus kialakításának fontos eszköze;
  - d) a mozgáskultúra, a mozgásműveltség, a cselekvésbiztonság fejlesztésének egyedi formája;

- e) elősegíti a tisztességes játék (fair play), az esélyegyenlőség és a tolerancia eszményének kiteljesedését;
  - f) kulcsszerepet „vállal” a káros önvészélyeztető tendenciák (alkohol-, dopping és drogfogyasztás) elleni harcban;
  - g) pozitív lehetőség, program a szabadidő kulturált, hasznos eltöltésére, a szórakozásra és szórakoztatásra;
  - h) országon belül, s a nemzetközi szinten a civil kapcsolatok kialakításának, közösségek együttműködésének könnyen megszervezhető formája;
  - i) fontos szerepet tölt be Sándorfalva város hírnevének növelésében, jelentős hatása van a városmarketing területén.
- A testnevelés és a sport részterületei – az óvodai testneveléstől a hivatásos sportig – egymással összefüggő és kölcsönhatásban álló egészet képeznek, egyik területének fejlesztése vagy elhanyagolása kihat a testkultúra egészére.
  - Az önszerveződés és a demokratizmus a sportélet lényegi sajátja.
  - A város sportja meg kell, hogy feleljen az Európai Unióban megszabott elvárásoknak, valamint a környezetvédelmi és a területfejlesztési kötelezettségeknek.

2.2 Az önkormányzatnak az alapelvek megvalósításához végrehajtandó

feladatai:

Az alapelveknél megfogalmazott értékek megteremtése, biztosítása érdekében az önkormányzat, anyagi lehetőségeinek függvényében (költségvetés), az alábbi feladatokat határozza meg:

- Együttműködik a közoktatási intézmények fenntartójával annak érdekében, hogy a fenntartó a költségvetése nyújtotta lehetőségeihez mérten, törekedjen:
  - az óvodai testnevelés feltételrendszerének és a megvalósításhoz szükséges szakmai erőforrások fejlesztésére.
  - Az általános iskolai testnevelés minőségi fejlesztésére, a diáksport szervezettebbé tételére és a térségi diáksport versenyrendszer fejlesztésére. Hosszú távon a sporttevékenységek középpontjába a gyermek- és ifjúsági sportot – ezen belül az iskolai testnevelést, mint kötelezően ellátandó sportfeladatot –, valamint a szabadidősportot állítsa.
  - Az egyre nagyobb igénnyel jelentkező gyógytestnevelési rendszert kialakítsa.

- Esélyegyenlőség biztosítása, melynek keretében segíteni kell a fogyatékosok és a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok sporttevékenységeit.
- A nagy jelentőséggel bíró minőségi él- és versenysport fejlesztése. A versenysport támogatásának, értékelésének elveit, elismerését helyi szinten szükséges meghatározni. A versenysport (és hivatásos sport) eredményei pozitív hatásokat jelenthetnek városunk számára a városmarketing, a városimázs, a társadalmi kapcsolatok területén. Az országos és a nemzetközi versenyeken elért sikerek növelhetik a városunkban élő emberek azonosságtudatát, kötődését lakóhelyükhöz, s pozitív húzóhatást jelenthetnek a gyermek- és ifjúsági sport (az iskolai testnevelés, a diáksport, az utánpótlás-nevelés) és a szabadidősport számára.
- A szabadidősport irányításának, feltételrendszerének és szervezeti felépítésének megszervezése. A lakosság széles rétege számára biztosítani az alapvető (szabadidő) sportolási és rekreációs lehetőségeket. Ez elsősorban a megfelelő programok, illetve létesítmények biztosításával történhet meg.
- Az önkormányzat a tulajdonát képező sportlétesítményeket fenntartja, működteti. A város költségvetési lehetőségeitől, valamint egyéb támogatási forrásoktól függően törekedni kell az önkormányzati sportlétesítmények, a közterületeken lévő sportpályák fejlesztésére, újak építésére, valamint a tulajdonában lévő sportlétesítményeknek, a mai gazdasági élet igényeinek megfelelő hasznosítására.
- A szervezési feladatok intézményrendszerének megvalósítása. A Sporttörvényben és az önkormányzat rendeletében rögzített feladatok előkészítése és szervezése.
- Az önkormányzat támogatja a városi sporttevékenységet.
- Együttműködik a sporttal foglalkozó helyi szervezetekkel.
- Az önkormányzatnak törekednie kell a nemzetközi sportkapcsolatokban való részvételre, a testvérvárosi kapcsolatok adta lehetőségek jobb kihasználására.
- A sportéletének működése érdekében az önkormányzat illetékességi területén segítséget nyújt az alábbi feladatok ellátásában:
  - versenyrendszerek kialakítása, működtetése,
  - sportrendezvények szervezése,
  - szakszövetség helyi szervei működésének segítése, együttműködés az éves versenynaptár, szabadidősport-naptár összeállításában, közreműködés a sportszakember-képzésben és továbbképzésben, az egészséges életmóddal összefüggő felvilágosító tevékenységben.

- Sándorfalva város sportéletének finanszírozásához szükséges gazdasági alapok megteremtése oly módon, hogy a finanszírozás megteremtse a sportélet hosszú távú fenntartását és fejlesztését.

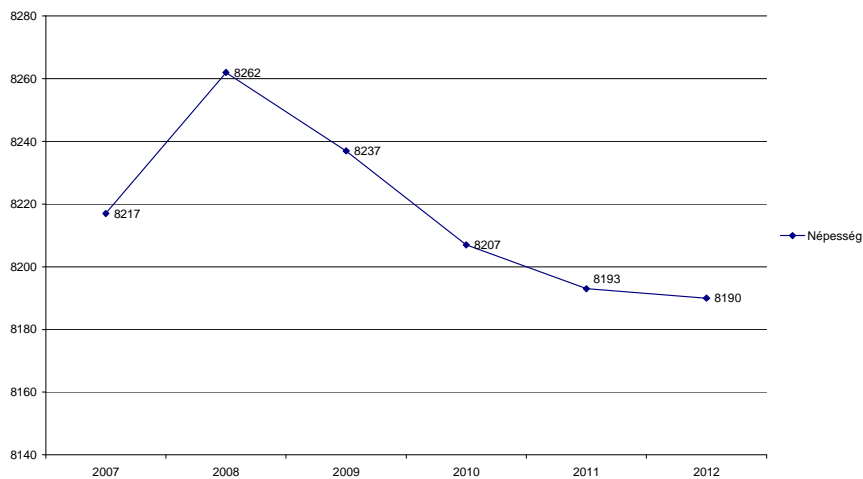
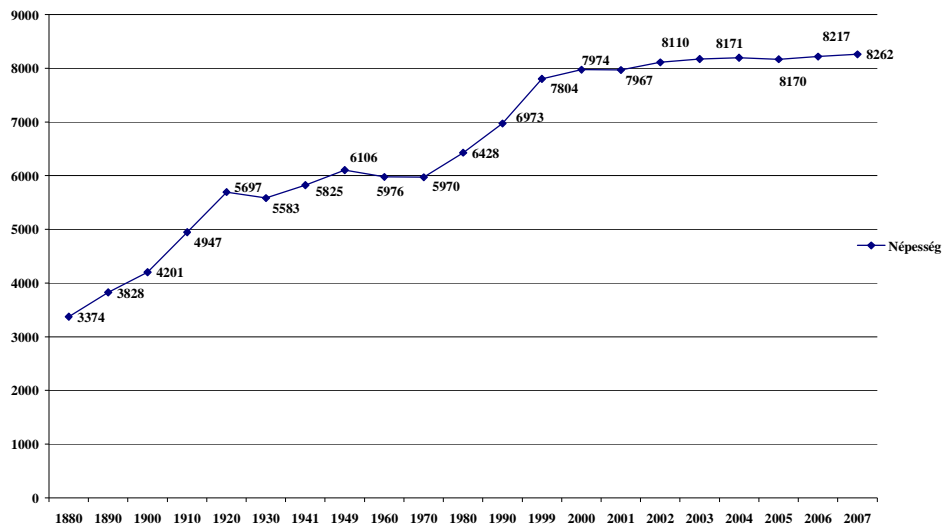
III. Helyzetelemzés

3.1. Sándorfalva általános helyzetelemzése

Csongrád megye legfiatalabb városa (várossá nyilvánítás: 2005. július 1.) Szegedtől 12 km-re helyezkedik el. A település területe 55,77 km², ebből a belterület 4,71km², külterülete 51,06 km², amelynek jelentős része, 52,62%-a a Pusztaszeri Tájvédelmi körzethez tartozik.

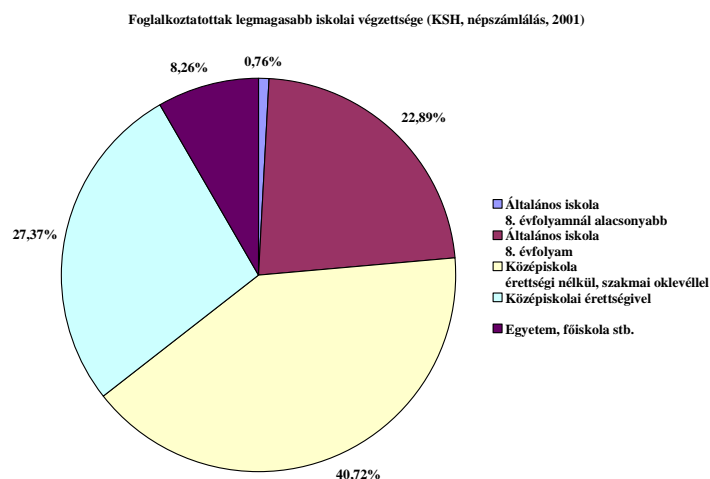
3.1.1. Néesség alakulása

Sándorfalva lakosságát 1879-től (alapítási évtől) kezdve folyamatos népességnövekedés jellemzi (1. ábra) egészen 2008-ig, amelyet egy lassú, de sajnos folyamatos népességcsökkenés váltott fel. A lakosság gyarapodásának forrása eleinte a természetes szaporodás volt, a kilencvenes évektől kezdve azonban már nem a magas születésszám, hanem a betelepülések (elsősorban Szegedről) idézik elő a növekedést, mely kompenzálja a negatív természetes szaporodás mértékét.

1. ábra. Sándorfalva népességszámának változása (Forrás: KSH, Népszámlálás)

A betelepülőket elsősorban a kedvező telekárak, a település megyeszékhelyhez való közelsége, infrastruktúrája, városias szolgáltatásai, ugyanakkor nyugodt élete, a más városokhoz képest nagyobb közbiztonság csábítják ide. Ennek köszönhetően a település korösszetétele fiatalos, mivel elsősorban fiatalok költöznek ki Sándorfalvára, emiatt 60% körüli az aktív korúak aránya. A népesség iskolai végzettsége kedvező képet mutat. Az utóbbi években nőtt a felsőfokú végzettséggel rendelkezők, valamint magas a középiskolai végzettséggel rendelkezők aránya is, melynek elsődleges oka a Szegedről betelepülők magasabb iskolai végzettsége (2. ábra).

2. ábra. Foglalkoztatottak legmagasabb iskolai végzettsége (Forrás: KSH, népszámlálás)

A lakosság 21 %-a a 8 osztályt sem végezte el, 29%-a befejezte az általános iskolai tanulmányait, 44,3 %-a középfokú végzettséggel, 5,7 %-a pedig felsőfokú végzettséggel rendelkezett. Sándorfalván a középfokú végzettséggel rendelkezők száma folyamatosan nő, s a megyei átlagot is meghaladja. Ennek oka, hogy e végzettség iránti igény a társadalom részéről manapság nagyobb, mint korábban.

3.1.2. Lakásállomány

A lakásállomány a lakónépesség számával arányosan növekszik. Az épült lakások 98%-a családi ház jellegű épület volt. A 2001-es népszámlálás adatai szerint a lakások száma 2951, ebből 2737 volt lakott, 202 pedig nem lakott. Üdülőből összesen 241 volt, melyből lakott: 6 darab, üdülésre használt 235 darab.

A lakásban lakók száma: 7774 fő, üdülőben 24 fő él.

A lakott lakások, illetve üdülők 7,8%-a egyszobás, 42,6%-a kétszobás, 3,9%-a háromszobás, 15,7%-a négy- és többszobás.

Tulajdoni jelleg alapján (2001-es adatok alapján) 2925 fő természetes személy tulajdonát képező lakás volt, 15 önkormányzati és 11 egyéb.

A lakásállomány a település növekedésével arányosan növekszik, az épült lakások 98 %-a családi ház jellegű épület. 2006 év végén a lakásállomány: 3043, az épített lakások száma: 23 db, a 100 lakásra jutó lakosok száma: 265.

Az önkormányzati lakások száma jelenleg 18 db. 2003-ban a Széchenyi program keretében egy 8 lakásos bérház épült, melyet költségalapú elven ad bérbe az önkormányzat. A lakók pályázat útján kerülnek kijelölésre. A bérházban 8 összkomfortos lakás található, a lakások összes alapterülete 470

m², bérleti díjuk 460 Ft/m²/hó. Előbbiekén kívül bérlőkijelölési joggal terhelt 2 lakás, szociális bérlakásként van fenntartva 6 ingatlan. A szociális bérlakások havi bérleti díja a következőképp alakul: Komfort nélküli: 83 Ft/m²; félkomfortos: 150 Ft/m²; Komfortos: 234 Ft/m². 2009 őszén átadásra került a Holcim-ház, mely a fiatalok számára készült, 4 költségelvű bérlakásból áll. Modern technológiával épült, így energiatakarékos megoldást kínál az ott lakók számára. A lakások összes alapterülete 235 m², bérleti díjuk 467 Ft/m²/hó. A szociális bérlakások iránti igény évről évre nő, az önkormányzat lehetőségei azonban e téren korlátozottak, hiszen ezek építése igen sok pénzbe kerül, és új telek is korlátozott számban van a településen. 2001 évben a településen 2678 lakást tulajdonosi jogviszonyban, 55-öt bérleti, szolgálati, 10-et pedig egyéb jogviszonyban használtak. 2001-ben a 100 lakásra és üdülőre jutó szobák száma 264, a lakások és lakott üdülők 100 szobájára jutó lakók száma: 100, a 100 lakott lakásra és lakott üdülőre jutó lakók száma: 284(megyei szinten ez a szám 2001-ben: 258) 100 lakás és lakott üdülő közül 89 fürdőszobás. Az 1970-es évek óta Sándorfalva közművesítése rohamos fejlődésnek indult, ma a belterületen már igen jól közművesített ingatlanok találhatóak, a külterületen a háztartások felszereltsége szintén nő. 2001-ben az összes lakás összesen 73,8%-a összkomfortos vagy komfortos(a megyei átlag 75,9 %), 378 db komfort nélküli lakás többsége külterületen található zártkert/nyaraló. Az egy lakásra jutó alapterület a megyében 75 m², a településen 86 m².

Bár a lakásszám eddig folyamatosan nőtt, új, építésre alkalmas telkekkel a város korlátozott számban rendelkezik, ez ugyanakkor az ingatlanárak emelkedését is eredményezi.

3.1.3.Gazdaság

A város gazdasága stabil, fejlődését azonban nagymértékben meghatározza Szeged közelsége.

Sánforfalván 94 kiskereskedelmi üzlet működik, melyből 20 élelmiszer jellegű. Valamint jelentős szerepet tölt be a nagy múltra visszatekintő piac, ahol a terméket árusítók majdnem fele más település lakosa. Az agrárszektor szerepe jelentős. Sokan foglalkoznak mezőgazdasággal, az aktív népesség nagy hányada él ebből, vagy foglalkozik munka mellett kiegészítő keresetként növénytermesztéssel. A mezőgazdaságon belül elsősorban a szántóföldi kultúrák, a gyümölcs- és zöldségtermesztés, a meghatározó. Az állattenyésztés visszaszorulóban van.

A településen a vállalkozói tevékenység élénk. Az egyéni vállalkozók száma 459 fő. A működő vállalkozások száma 2010.09.30.-i állapot szerint a településen összesen 756 volt, ebből, egyéni vállalkozás: 479 db, társas vállalkozás: 277 (3. ábra).

Az elmúlt években a működő vállalkozások száma 700 és 800 között mozgott, melyből 250-280 közöttire tehető a társas vállalkozások száma, és 420-450 között mozgott az egyéni vállalkozások száma.

A településen működő vállalkozásokra általánosságban jellemző, hogy többsége kis bevétellel rendelkező „kényszervállalkozó”.

A vállalkozások közel 1000 embert foglalkoztatnak a településen.

Évszám	Működő vállalkozás összesen	Ebből					Rt.
		korlátolt felelősségű társaság	szövetkezet	betéti társaság	egyéni vállalkozás		
1996	498	22	3	55	409	-	
1997	521	30	3	61	422	-	
1998	540	41	3	65	427	-	
1999	547	44	6	75	419	-	
2000	572	42	6	81	443	-	
2001	565	45	6	84	430	-	
2002	591	47	5	88	451	-	
2003	620	64	5	95	456	-	
2004	738	77	4	83	571	3	
2005	683	81	4	79	516	3	
2006	636	86	4	83	459	4	

3. ábra. Sándorfalván működő vállalkozások (Forrás: KSH)

3.1.4. Foglalkoztatottság, munkanélküliség

A foglalkoztatottak száma 2883 fő (4. ábra). Mivel a város egyelőre nem tud elegendő munkalehetőséget biztosítani a lakosság számára, ezért a foglalkoztatottak többsége (60-65%) jár el dolgozni a környező településekre, elsősorban a Szegedre.

A helyben dolgozók többsége mezőgazdaságból él, az ingázók többsége az iparban és a szolgáltatási szektorban dolgozók közül kerülnek ki.

A nyilvántartott álláskereső és a munkavállalási korú népesség aránya: 9,06 %.

	Nő	Férfi	összesen
Helyben dolgozó	475	571	1046

<i>lakónépesség</i>			
<i>Más településre eljáró lakónépesség</i>	752	1085	1837
<i>összesen</i>	1227	1656	2883

Nyilvántartott álláskeresők száma (2013.01.20.)	
Nyilvántartott álláskeresők száma	499
Folyamatos nyilvántartás hossza több, mint 365 nap	126
Aktív korú népesség összesen	5506
Relatív mutatószám (%) a nyilvántartott álláskeresők a munkavállalási korú népesség	9,06

4/a. ábra. Helyben dolgozók és eljárók, nyilvántartott álláskeresők (Forrás: KSH, ÁFSZ)

Az 1980-as években még nem mutattak ki munkanélküliséget Sándorfalván. A rendszerváltás után az 1990-es 45 főről 2001-re viszont 287-re nőtt a munkanélküliek száma. A munkanélküliségi ráta 2002-ben országosan 5,8 %, a Dél-Alföldön 6,2 %, Csongrád megyében pedig 5,5 % volt. 2003-ban ezek a számok: 5,9%, 6,5%, 5,0%, 2006-ban az országos átlag: 7,5, a Dél-alföldön: 7,8 %, és Csongrád megyében: 5,9 %. Tehát országosan, régiós és megyei viszonylatban is emelkedik a munkanélküliség aránya, de a megyei átlag még mindig kisebb, mint az országos, vagy a régióé.

A munkanélküliség a rendszerváltással jött jelenség. Az 1990-es évek óta a munkanélküliek száma folyamatosan nő.

A regisztrált álláskeresők korábban jövedelempótló támogatásban, jelenleg rendszeres szociális segélyben részesülhetnek a jogszabályban foglaltak teljesülése esetén. A törvény alapján lehetőség van az aktív korú rendszeres szociális segélyben részesülők foglalkoztatására. Az önkormányzat ezt szorgalmazza, 2007-től a SÖV Közhasznú Nonprofit Kft. közreműködésével foglalkoztat álláskeresőket közhasznú, közcélú munkára, mely elsősorban fizikai munka (kertészkedés, területrendezés).

Munkanélküliség megoszlása iskolai végzettség szerint												
Megnevezés	1991		2001		2006		2007		2008		2009	
	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%
8 általános alatt	13	7	2	2	2	1	2	0,7	0	0	3	0,7
Általános iskola	64	34,2	22	22,2	87	34	98	33,8	102	33,3	142	32,3
Szaktanácsképző	71	38	57	57,7	83	32	85	29,3	90	29,4	141	32
Szakközépiskola	4	2,1	2	2	9	3	8	2,8	13	4,2	8	1,8
Szakközépiskola	9	4,8	10	10,1	66	26	53	18,3	46	15	69	15,7
Technikum	10	5,3	2	2	66	26	8	2,8	10	3,3	12	2,7
Gimnázium	12	6,4	2	2	66	26	26	9	33	10,8	44	10
Főiskola	2	1,1	0	0	5	2	8	2,8	11	3,6	15	3,4

Egyetem	2	1,1	2	2	4	2	2	0,7	1	0,3	6	1,4
Összesen	187	100	99	100	388	152	290	100,2	306	99,9	440	100

4/b. ábra. Munkanélküliség megoszlása iskolai végzettség szerint (forrás: Csongrád Megyei Munkaügyi Központ, KSH törzsadattár)

Megfigyelhető a 4/b. ábrán, hogy általában az alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezők vannak a legnagyobb számban mind a segélyesek, mind a munkanélküliek között.

3.1.5. A népesség egészségügyi állapota

A városban egy házi gyermekorvos, két fogorvos és 3 felnőtt háziorvos működik OEP finanszírozásával. Sándorfalván az egy háziorvosra, és házi gyermekorvosra jutó lakosok száma 2006-ban 2016 fő, míg ugyanebben az évben a Csongrád megyében ez az adat 1.432 fő, a Dél-alföldi régióban 1506 fő, országosan pedig 1.535 fő (Forrás: KSH).

A rendelésen megjelentek száma 2006-ban 48.747 fő volt. A beteglátogatások száma átlagosan 1781 eset/év. A házi gyermekorvos tekintetében a rendelésen megjelentek száma: 6.856 fő, a beteglátogatások száma: 114 (Forrás: EESZI).

A születéskor várható átlagos élettartam Magyarországon 2006-ban a férfiaknál 69,03 év, a nőknél 77,35 év, Csongrád megyében 69,32 év és 77,99 év, vagyis a megyében élők helyzete picit kedvezőbb az országos átlagnál. Sándorfalván az egészségi állapot megőrzése szempontjából a fő problémát a dohányzás, az egészségtelen táplálkozás és az ebből eredő túlsúlyosság, az alkoholfogyasztás magas aránya, valamint a stressz, továbbá a hajszolt életmód okozza.

A betegségek között növekvő tendenciát mutat a daganatos, és a légúti allergiás megbetegedések száma.

A 19 éves és idősebb korosztály 2004. január 1-i állapot szerint (Forrás: ÁNTSZ) a krónikus betegségek közül legnagyobb arányban a szív, és érrendszeri bántalmak, magas vérnyomás fordul elő, mintegy 2.366 fő, számuk a 65 –74 év közötti korosztályban a legnagyobb (745 fő). A megbetegedések között a második helyen a csont-ízületi bántalmak (1.425 fő), harmadik helyen a hormonális és anyagcsere bántalmak (1.065 fő) állnak. Ezeken a betegségeken kívül gyakori a légúti bántalmak (359 fő), gyomor- és bélrendszeri bántalmak (350 fő), idegrendszeri bántalmak (311 fő), vér- és vérképzőszervi bántalmak (273 fő), rosszindulatú daganatos megbetegedés (104 fő), látás-, és halláscsökkenés (98 fő), vesebántalmak (34 fő).

OEP által nem finanszírozott szakrendelés is folyik: foglalkozás-egészségügyi szakorvos, urológus, szemész, gyermekgyógyász, és reumatológus rendel helyben. A településen vérvételre, és laborvizsgálatra is lehetőség van,

így a lakosoknak nem kell Szegedre utazniuk evégett. A központi orvosi ügyeletet az Országos Mentőszolgálat szervezésében látják el.

3.1.6. Oktatás

Az önkormányzat egy bölcsődét tart fent. Az intézmény meglehetősen zsúfolt, 2006-ban 20 férőhelyre 32 kisgyermeket íratnak be, így a 4 szakképzett gondozónőre egyenként 8 gyermek jutott. A Pipacs Óvoda három különböző helyen működik együttesen 192 férőhellyel, ahova 2006-ban 8 csoportban 209 óvodás járt. Az óvodák meglehetősen zsúfoltak. Ebből kifolyólag az önkormányzat pályázatot nyújtott be bölcsődebővítésre, valamint a Szegedi Kistérség Többcélú Társulás pedig óvoda fejlesztésére nyújtotta be projekt javaslatát. Mindkét pályázat pozitív elbírálásban részesült. A bölcsőde-fejlesztése 2011-ben befejeződött, míg az óvodával kapcsolatos beruházás várhatóan 2013. tavaszán veszi kezdetét.

A sándorfalvi általános iskola a település-alapító Pallavicini Sándorról kapta nevét. Az iskola az óvodával együtt 2007-ben a Szegedi Kistérség Többcélú Társulás fenntartása alá került. Az intézmény 23 osztálytermében 2006-ban 612 gyermek tanult (forrás: Pallavicini Sándor Iskola). 2010-ig az oktatás a településen három helyszínen történt. Azonban a sikeres, minőségi oktatáshoz elengedhetetlen volt az iskolai épületek összevonása. Ennek érdekében a Kistérség 2008-ban pályázatot nyújtott be egy új, központi épület kialakítására, amely a régi szárnyhoz csatlakozik. A pályázat pozitív elbírálásban részesült. A beruházás 2010-re fejeződött be, és készült el az új, modern iskolaszárny.

3.1.7. Művelődés, kultúra

A település kulturális életében nagy szerepet játszik a Sándorfalvi Kulturális Központ, mely az 1960-as évektől működik. Az intézmény ad otthont számos kulturális programnak, rendezvényeknek, hangversenyeknek, színházi előadásoknak, bálók, kiállításoknak. A Sándorfalva Kulturális Központ az alábbi épületek tartoznak, melyekben a következő főbb szolgáltatások találhatóak meg:

Budai Sándor Művelődési ház (kisebb rendezvények, kiállítások),

Széchenyi Ifjúsági Közösségi Központ (nagyobb rendezvények, bálók, iskolai rendezvények, kiállítások, Ifjúsági Információs Pont stb.),

Pallavicini kastély (kiállítások, esküvők, egyéb rendezvények, kulturális programok, kávézó stb.),

Petőfi Emlékkönyvtár (könyvtár, teleház),

Budai Sándor Emlékház (citera múzeum, kiállítótér, alkotó műhely).

Az épületek többsége uniós forrásból épültek 2010 és 2011 között, melyek segítségével színvonalas szolgáltatást tud biztosítani a Sándorfalvi Kulturális Központ.

A település jelentősebb rendezvényei: Tavaszváró koncert, Kulturális Napok, Sándor napi citerafesztivál, városnapok, majális, néptánc fesztivál, és a böllérnap.

A helyi sajtót a havonta megjelenő önkormányzati tulajdonú időszakos kiadvány, a „Kisbíró” c. ingyenes lap képviseli.

3.1.8. Turizmus

A város területének 52,6 %-a természetvédelmi terület, mely a Kiskunsági Nemzeti Park igazgatása alá tartozik. A Pusztaszeri Tájvédelmi Körzet, gazdag növény- és állatvilága fokozottan védett. A Fehér- tó közelsége, különleges állatvilága sok turistát csábít ide. A Tisza Sas-éri holtága, és az Atkai – holtág főként horgászokat vonz, ahogyan a Bányató, mely horgásztóként, és strandként működik. Sándorfalva Alföldi Kék - túra bélyegzőhely, a környéki erdőben pedig 1100 méteres tan- és sétaösvényt alakítottak ki. A települést átszeli az Eurovelo kerékpáros útvonal.

2007-ben az önkormányzat megvásárolta a Bányató egy részét, és mint Nádastó Szabadidő Park kezdődtek meg a fejlesztések. A szabadidőpark 2011-ben nyitotta meg kapuit a látogatók előtt. Folyamatosan bővül a szolgáltatások köre. A strand mellett több szabadtéri sportolási lehetőség is várja a kilátogatókat, úgy mint a strandröplabda, strandkézi labda és foci. A felnőtteket kipróbálhatják a szabadtéri fitnessparkot, a gyerekek pedig a játszóteret.

A város épített környezetének nevezetességei közé tartozik a Nepomuki Szent János szobor, Szent István szobra, Petőfi Sándor, és Arany János mellszobra, a neoempire stílusú Pallavicini Kastély, mely ma iskolaként funkcionál, a Római Katolikus Templom és a Református Vályogtemplom. Védettség alatt állnak többek között az egykori falu korábbi határát jelző keresztek, és a Zrínyi utcai platánsor.

3.2. Sándorfalva sport és szabadidős tevékenységeinek általános helyzetképe

A településen két sportegyesület, a Sándorfalvi Sport Klub Egyesület és a Sándorfalvi Utánpótlás Közhasznú Sport Egyesület működik, mindkettő futball szakágban, továbbá egy sporttal foglalkozó alapítvány, a Dél-alföldi Egészséges Életmódot és Sporttevékenységet Támogató Alapítvány tevékenykedik a településen. A Sándorfalvi Sport Klub Egyesület első csapata a megyei I. osztályban szerepel. Az utánpótlás csapat szintén elismert a térségben. A női kézilabda szakosztály 10 éves kortól foglalkozik a gyerekekkel. Első csapatuk megyei bajnokságban szerepel. A kick-bokszt szakosztály az ezredforduló után alakult, és világbajnokságon harmadik helyezést ért el. Az iskolai diákkörben futball és kézilabda szakcsoport működik. A település rendszeresen részt vesz a Kihívás Napján. Házigazdája a Városnapi nemzetközi kispályás labdarúgó tornának, ahol 16-20 csapat szerepel. A sportolási célokat egy füves és egy műfüves nagypálya, mely a Sándorfalvi

Sport Klub Egyesület működésében áll, valamint az iskolai fedett és szabadtéri sportpályák szolgálják.

Kültéri sportolási lehetőséget a 2007-ben átadott Széchenyi udvar kíván a fiatalok számára, ahol a gördülő sportok üzésére alkalmas görkorcsolya-pálya várja az ifjúságot.

A sport általános megítélése Sándorfalván pozitív, a társadalom véleménye szerint kiemelkedő fontosságú a sport minden területe, az iskolai vagy diáksport, a szabadidősport, a versenysport egyformán. Másrészt viszont a munkaképes korú népesség egészségfenntartó, javító, rekreációs típusú aktivitása, valamint a szenioraktivitás jelentős elmaradásban van. A szervezett oktatásban érintett fiatalok sportja, az egészséges életre nevelése könnyebben megoldható, bár e téren is erősíteni kell a szemléletváltást. A települési munkaerő fizikai aktivitása, egészségfenntartó és javító testkultúrája viszont komoly fejlesztésre szorul. Az egészségtudatosság társadalmi javítása, növelése gazdasági szükségszerűség, aminek sürgősen érvényt kell szerezni. A város lakosainak egészsége az anyagi és szociális jólétüktől erőteljesen függ.

3.2.1 Sándorfalva Város sporthelyzetképezés SWOT analízise

Erősségek	Gyengeségek
Az intézmények sportlétesítmény ellátottsága lehetővé teszi a kötelező feladatok ellátását. 2006 és 2012 között kiépítésre került az infrastruktúra.	A működési kiadások csökkentése miatt egyre nagyobb problémát okoz a szükséges karbantartások és fejlesztések.
A meglévő feladatok ellátásához szükséges létszámú és végzettségű, testnevelő, edző rendelkezésre áll.	Az intézmények működési költségeik csökkentése érdekében csak a minimálisan előírt, vagy szükséges finanszírozást biztosítják.
Közösségi sporttevékenységek iránt nagy az igény, az aktív közösségi sportolók megtalálják helyüket a meglévő szervezeti és infrastrukturális rendszerben.	Forráshiány. Külső források egyre szűkösebben állnak rendelkezésre (pl. pályázat).
Az Önkormányzat támogatja a sporttevékenységet, benne a sportegyesületek működését.	A közösségi sport érdekében kevés terhet vállalnak az emberek, anyagi és a közösségi sport területén végzett tevékenység formájában egyaránt.
Hagyományokon alapuló közösségi sportrendezvények megléte, népszerűsége	Mivel nem kötelező feladat a sportegyesületek működésének

és elismertsége jellemzi a várost.	támogatása, ezért a nehéz gazdasági helyzetben, egyre nehezebben finanszírozható a támogatás.
Sportcélú beruházások: Sándorfalva Város Önkormányzata fontosnak tartja a sport fejlesztését. Nyitott az új fejlesztések iránt, amelyhez szakképzett pályázó írói csoporttal rendelkezik.	A Nádastó Szabadidőpark szezonálítása figyelhető meg.

Lehetőség

Veszély

Nádastó Szabadidő Park: Az egykori bányató-rendszer helyén egy természetes vizű strand. A Szabadidő Park nemcsak turisztikai szempontból jelentős (a 2012-es szezon látogatottsága: meghaladta az 55.000 főt). A szabadidőpark kiemelkedő lehetőségekkel bír (vízi és szabadidő sportok bázisává válhat: kajak, kenu stb.)	Forráshiány miatt a helyi sportegyesületek tovább gyengülnek; a fejlesztések száma csökkennek.
Az iskolai sportnevelés erősítése	Sport célú támogatások elaprózottak maradnak, amelyek nem teszik lehetővé nagyobb volumenű fejlesztéseket (pl. Sándorfalvi strand-fejlesztés pályázati forrásból)
Az Önkormányzat és a sportegyesületek közötti együttműködés erősítése	A 12 km-re lévő megyeszékhely, Szeged, „elszívja” a tehetségeket.
A műfüves futballpálya kihasználtságának növelése. Külső sportegyesületek „idecsábítása”	Az életszínvonal romlásával a családok egyre kevesebb forrást különítenek el sportolási lehetőségekre. A gyermekek elszoknak a sportolástól. Az utánpótlás veszélybe kerül.

IV. A sport egyes területeinek helyzete, lehetséges fejlesztési módjai:

4.1. Óvodai testnevelés

4.1.1. Helyzetelemzés

Az óvodai, iskolai testnevelés és sport szerves részét alkotja a magyar sportnak, a közoktatás- és sportpolitikának. Az egészségromlás megállítására elsősorban az ifjúság edzettségének fokozása ad reális lehetőséget. A fiatalok rendszeres testedzését pedig ott indokolt megoldani, ahol:

- az ifjúság rendszeresen tartózkodik
- a dologi feltételek rendelkezésre állnak
- megfelelően képzett szakemberek vannak,
- a legolcsóbb.

Ez a hely pedig az iskola, illetve a nevelési-, oktatási intézmények, melyek fenntartója a Szegedi Kistérségi Többcélú Társulás. Éppen ezért az Önkormányzat a közoktatási intézmények fenntartójával együttműködik annak érdekében, hogy a fenntartó a költségvetése nyújtotta lehetőségeihez mérten, a koncepcióban kitűzött célok, fejlesztési lehetőségek megvalósítására törekedjen.

Az óvodai testnevelés során a kisgyermek először találkozik megtervezett, egységes intézményi rendszerben végzett testneveléssel. A különböző szakirodalmak alapján az ember 3-12 éves kora között gyűjti a legtöbb tapasztalatot, a legmaradandóbb élményeket mozgáskultúrájának kialakításához. Az óvodai mozgásfejlesztés nagyon fontos az életkori sajátosságoknak megfelelő motoros képességek kialakítása szempontjából.

A városnak egyetlen óvodája van. A Pipacs Óvoda három különböző épületre tagolódik, együttesen 235 férőhellyel. Az óvodák meglehetősen zsúfoltak. A zsúfoltság megszüntetése érdekében a fenntartó pályázatot nyújtott be az óvoda bővítésére. A pozitív elbírálásban részesülő projekt 2013-ban valósul meg. Az épületek rendelkeznek szabadtéri játékokkal felszerelt udvarral, így tavasztól ősziig megoldhatók a szabadtéri foglalkozások.

4.1.2. A fejlesztés irányai és feladatai

- A tárgyi feltételek javítása.
- az óvodákban dolgozó pedagógusok továbbképzésének támogatása. Az óvónők képzésének fejlesztése a testneveléssel kapcsolatos továbbképzések területén a felnövekvő generációk fizikai állapotának javítása érdekében, hiszen elsődleges szempont, hogy a mozgásos foglalkozások a kisgyermek életkorának, és főként fizikai és pszichikai képességeinek megfelelően kerüljenek megtartásra.

- Az óvodáknak megfelelő, szakmai szinten alapuló támogatása.
- Az óvodák fejlesztése szükséges oly módon, hogy az alkalmas legyen az óvodai testnevelési foglalkozások megtartására, olyan óvodai játszótér létrehozása, ahol megtalálhatóak azok a biztonságos, esztétikus eszközök, melyek a mozgásfejlődést segítik elő.
- Strandfejlesztés keretében tanuszoda megépítése, amely elősegíti az óvodai úszásoktatás megvalósítását.
- Az óvodák eszközbeszerzésekor támogatni szükséges a sportcélú eszközök beszerzését.

4.2. Iskolai testnevelés, diáksport

4.2.1 Helyzetelemzés:

A gyerekek számára az iskolai intézményes sporttevékenység az egész aktív életre szóló szokások kialakításának egyszeri, megismételhetetlen lehetősége. Ezt a helyszínt és ezt az életkort kell minél előnyösebb helyzetbe hozni a társadalmi prevenció érdekében. A sport, testedzés nélkül fiataljaink elmaradnak örökletes lehetőségeiktől, kisebbek, gyengébbek, betegesebbek lesznek. Különösen lényeges a fizikai aktivizálás, a megfelelő mozgásterhelés a serdülőkorban, a keringési és légzőrendszer fejlődése idején. Az ekkor elért maximum meghatározó az élet hátralévő részében. Mindez önmagában is alátámasztja a társadalomnak a közoktatásban kifejezésre jutó felelősségét az iskolai testnevelés és sport területén. A testnevelés nem egyszerűen tantárgy, hanem terület, amely hivatott egyensúlyt tartani a szellemi képzés „másként ható” terhelésével, ami az egész személyiségfejlődést és életmódot alakítja. Nem kevésbé fontos az iskolai testnevelés és a sport pedagógiai, pszichológiai megalapozottsága. A sport révén megtanulják a siker és a kudarc elviselését, a tehervállalás örömét, az ítéletalkotás felelősségét, a konfliktustűrést és -kezelést, a közösségi élet szabályait, vagyis mindazt, aminek hiánya a mai társadalom mentálhigiénés gondjaiban kifejeződik. Az iskolai testnevelés célja, hogy az iskola egységes nevelő-oktatómunkájának szerves részeként a testkultúra eszközeinek (testgyakorlatok, mozgásos játékok, sportági tevékenység és az ehhez kapcsolódó intellektuális ismeretek), valamint a természet egészségfejlesztő tényezőinek integrált hatásaként járuljon hozzá, hogy a tanulók az egészséget saját értékrendjükben kiemelt helyen kezelő személyiséggé váljanak. Olyanná, akik ismerik képességeik szintjét, fejlesztésének és/vagy fenntartásának módját, a mozgásos játék, a versengés örömét, és igénylik azt. A testnevelés célja továbbá (5-8. évfolyamon), hogy támogassa a tanulók egészséges testi fejlődését, ragadja meg a koordinációs alapképességeinek utolsó éveit, fejlessze cselekvési biztonságukat, sportolás iránti igényüket. A kötelező tanórák és a sportórák igénybevételével sajátítsák el legalább két sportági rendszer technikáját olyan szinten, hogy élmény és siker forrása legyen számukra. Az egészséggel kapcsolatos feladat a testi fejlődés-érés támogatása, higiéniai szokások kialakítása, erősítése, az ellenálló képesség, edzettség fejlesztése, az

ortopédiai változások megelőzése, ellensúlyozása, megfelelő felkészítés a keringési és légzőszervi megbetegedések megelőzésére, a károsodások csökkentésére. Mozgáskultúra fejlesztése terén feladata a mozgáskészségek megfelelő szintű kialakítása, az úszás elsajátítása, a kondicionálás és a koordinációs képességeknek az életkorhoz és az egyéni adottságokhoz igazított fejlesztése, a feladatmegoldáshoz kapcsolódó ismeretek átadása. Ezen túlmenően a tantárgy feladata tanulási, játék- és sportélmények, valamint teljesítmény, a kollektív siker örömeinek nyújtása, s ennek segítségével az értékes személyiségvonások fejlesztése. Az iskolai testnevelés feladatának az aktív testmozgás biztosítása mellett egyik legfontosabb célja a tanulók minél nagyobb számának a sportba való bevonása.

4.2.1.1. Kötelező tanórai oktatás:

A Nemzeti Alaptantervről rendelkező 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a köznevelés feladatait és értékeit a következők szerint fogalmazza meg:

„A hazánk Alaptörvényében megfogalmazott feladatokat szem előtt tartva és A nemzeti köznevelésről szóló törvényben foglalt célok elérése érdekében, a törvény elveinek és szabályozásának megfelelően a Nemzeti alaptanterv (a továbbiakban: Nat) a köznevelés feladatát alapvetően a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadásában, megőrzésében, az egyetemes kultúra közvetítésében, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítésében jelöli meg. Feladata továbbá a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése.

Célja továbbá, hogy a családdal együttműködve cselekvő elkötelezettségre neveljen az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlessze a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket. Ezáltal járul hozzá ahhoz, hogy a felnövekvő nemzedék

- a haza felelős polgárává válják;
- kifejlődjék benne a hazafiság érzelmvilága;
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert;
- megtalálja helyét a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában;
- törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására;
- legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsát illetően;
- válják képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
- ismerje meg és értse meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

A nevelési-oktatási folyamatnak és az oktatásnak mindenkor összhangban kell lennie hazánk Alaptörvényével, a jogállam rendjével, az élet és az emberi méltóság tiszteletének elvével, valamint az ezzel összefüggő lelkiismereti és vallásszabadsággal, továbbá a Föld, az ember, a természet és a kultúra védelmét szolgáló nemzetközi egyezményekkel.”

A Nat a „testi és lelki egészségre nevelés” fejlesztési területének nevelési céljait az alábbiak szerint adja meg:

„Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítik a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.”

A mindennapos testnevelésre vonatkozó külön szabályokat a következők szerint adja meg a Nat.:

„A nemzeti köznevelésről szóló törvényben foglalt kivételekkel az iskola a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében szervezi meg. A heti öt órából legfeljebb heti két óra a Nat Testnevelés és sport műveltségterületében jelzett sporttevékenységekre (úszás, néptánc, közösségi és más sportjátékok, szabadtéri sportok, természetjárás, kirándulás), vagy

- az iskola lehetőségeinek és felszereltségének megfelelően - különféle más sporttevékenységekre fordítható (hagyományos magyar történelmi sportok, mozgásos és ügyességi játékok, csapatjátékok). A heti két óra kiváltható továbbá sportolással iskolai sportkörben, vagy
- a tanuló kérése alapján - sportszervezet, sportegyesület keretei között végzett igazolt sporttevékenységgel.”

A fejlesztési feladatok szerkezete

A feladatok

- bemutatják a fejlődés, fejlesztés lehetőségét;
- rugalmasan kezelik a meghatározott iskolafokból való kilépés tudásbeli alapját;
- az elvárásokban kitérnek a pszichomotoros, a kognitív és az affektív-emocionális szféra területeire;
- kritériumnormákon alapuló rendszerelvű elrendezést mutatnak;
- a rendszerezett megfogalmazásokban tükrözik az évfolyamonként bővülő tananyag egymásra épülő minőségi változásait;

- igazodnak a nemi különbségekhez, a teljesítménybeli determináltságokhoz;
- kezelik a biológiai éréstől és a testalkatból fakadó különbségeket;
- figyelembe veszik az életkori sajátosságokat;
- képviselik a társadalmilag szelektált elvárásoknak való megfelelést, kulturáltságot, és tükrözik az iskolafok óraszámait, a helyi sajátosságokat, valamint az intézményi feltételrendszereket;
- dokumentációs háttérrel rendelkeznek;
- figyelembe veszik az országos és helyi iskolai méréseken alapuló standardok rögzített értékeit az egyén fejlődése mentén;
- a megfogalmazásokban lehetőséget biztosítanak a helyi hagyományok továbbvitelére;
- bemutatják a közép- és emelt szintű érettségihez szükséges tudás megszerzésének lehetőségét.

A Testnevelés és sport műveltségi területen a fejlesztés minősége függ az oktatásszervezés és a nevelés lehetőségeitől. A célok megvalósításában meg kell jelennie a helyi hagyományok ápolására, valamint a létesítmények, az eszközök és a felszerelések színvonalának javítására törekvésnek, mivel ezek jelentősen befolyásolják a nevelés-oktatás hatékonyságát.”

4.2.1.2. Tanórai és tanórán kívüli diáksport és szabadidős tevékenység a gyakorlatban:

A Pallavicini Sándor Iskolában a testnevelés órák és a sportolási, mozgási lehetőségek biztosítása a törvényben meghatározott követelmények szerint zajlanak, az iskolai DSK-ban futball és kézilabda szakcsoport működik. Az iskola minden télen fakultatív sítúrát szervez az iskola tanulóinak és az érdeklődőknek valamelyik európai országba. Testnevelés óra keretében a diákoknak lehetőségük van a téli szezonban egy-egy alkalommal a Szegedi Jégpályán korcsolyázni a változatosabb sportolási lehetőség érdekében. Az iskola pedagógiai programjában elsődleges célként van feltüntetve a gyermekek egészségének megőrzése, ennek érdekében gyógytornázási lehetőséget is biztosít az iskola a gyerekek számára. A kreatív mozgáskultúra részeként a Pallavicini Sándor Iskola évente legalább kétszer Baseball Bajnokságot szokott szervezni a diákoknak.

4.2.2. A fejlesztés irányai és feladatai:

- A jelenlegi, négy helyszínen működtetett iskola helyett új, korszerű iskola felépítése 2010-ben.
- Strandfejlesztés keretében tanuszoda megépítése, amely elősegíti az iskolai úszásoktatás megvalósítását.
- Sportcsarnok építése
- Szükséges a sport létesítményhálózatának, és eszközellátottságának korszerűsítése, fejlesztése, hozzáférhetőségének biztosítása. Ezért cél a Nádastó Szabadidő Parkban olyan sportbázis létrehozása, mely lehetőséget nyújt a fiatalok számára a szabadidős sportolás mellett a versenysportok gyakorlására is.

- új, korszerű öltöző megépítése
- Az önkormányzat az iskolai testnevelés és a diáksport számára biztosítja – az iskolai sportudvaron és tornatermen túl – a saját tulajdonában lévő sportlétesítményeket is, természetesen a létesítményt használó egyesületekkel történő egyeztetéssel.
- Az önkormányzatnak fontos feladata az iskolai sport támogatása, hiszen az alapot jelent a versenysport további eredményessége, és a fiatalság egészségi állapotának megőrzése tekintetében is.
- Az iskola a pedagógiai programjában az egészségmegőrzést, a testnevelést, mint prioritást fogalmazza meg. A közoktatás területén el kell érni, hogy az egészségmegőrzés, a testnevelés és a diáksport szempontjai, célkitűzései, feladatai kellő súllyal és konkrétsággal épüljenek be, és érvényesüljenek az iskolai nevelés egész rendszerében. Biztosítani kell a fiatalok számára az alapvető sportképességek fejlesztésének lehetőségét. A diákokat meg kell tanítani sportolni, hogy megismerve megszeressék azt, szokássá váljon náluk, s része legyen egyéni értékrendjüknek. Fokozatosan el kell érni, hogy fiataljaink napi egy órában vehessenek részt minőségi testnevelési és sportfoglalkozásokon.
- Az iskola eszközbeszerzésekor támogatni szükséges a sportcélú eszközök beszerzését.
- A testi nevelés hatékonyságát a tanórai testnevelésre épülő diáksport tevékenység fejlesztésével is növelni kell. Szükséges ezért, hogy a diákok önszerveződésre épülő iskolai sportkörök révén kielégíthessék mozgásigényüket, és ehhez szakképzett pedagógus nyújtson segítséget. Az iskolákban működő sportkörök azonban lehetőséget kell, hogy nyújtsanak a minőségi, teljesítményorientált sporttevékenységhez is, amellyel a későbbiekben az élsport területén való eredményes részvételhez teremtik meg az alapokat tanítványaik számára és lehetőleg olyan sportágak képzésével foglalkozzanak, melyeket tanulóink később városi sportegyesületekben tudnak űzni.
- A tanulók részére a rendszeres, teljes tanévre kiterjedő, a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodó alapfokú bajnokságok rendszerének biztosítása.
- A felmenő rendszerű versenyeztetés városi szintig történő támogatása, illetve a legfelsőbb szintig eljutó egyéni és csapatsportágakban kiemelkedő eredményt elérők, és felkészítőik elismerése és támogatása.
- A tantervben nem szereplő sportágak népszerűsítése a tanórákon és a települési tömegsportrendezvényeken.
- A Sándorfalvi Általános Iskolás Gyermekekért Közalapítvány támogatása

4.3. Egészségkárosultak sportja, gyógytestnevelés

4.3.1. Helyzetelemzés

A mozgásszegény életmód következtében országos szinten a tanulók 40-50%-a valamilyen mozgásszervi és/vagy belgyógyászati eredetű betegségben szenved. Leggyakoribbak a lúdtalp, mellkasi elváltozások, a gerincoszlop elváltozásai, asztma, kóros elhízás, vegetatív labilitás. Kisiskolás korban még remény van arra, hogy a gyermekek természetes igényű mozgása, szakember felügyeletével a további kóros elváltozásokat lassíthatja, megállíthatja, legjobb esetben visszafordíthatja.

A testnevelés, a sport, a mozgás minden ember számára természetes és magától értetődő igény és cselekvés. A fogyatékos emberek ugyanúgy szerepelnie kell mindazoknak a tevékenységeknek, amelyek minden ember életében fontosak. Hiszen nekik ugyanúgy van mozgásigényük, mint ép társaiknak és ezt az igényüket ki kell elégíteni. Különbségek, illetve a fogyatékos sportolókkal kapcsolatos pozitív diszkriminációs szabályokat csak ott kell alkalmaznunk, ahol azt a fogyatékos sportolók érdekei megkívánják.

4.3.2. A fejlesztés irányai és feladatai:

Az előrelépés érdekében legfontosabb feladat az életkor és egészségi állapot alapján differenciált csoportok működésének biztosítása a gyerekek érdekében. Egészségi állapotuk felmérésre. A sportolási lehetőségek biztosítása, egészségük megőrzése, életminőségük javítása. Ezen célok elérése érdekében az Önkormányzat javaslatokkal tudja ösztönözni az iskolai sportot.

4.4. Versenysport

4.4.1. Helyzetelemzés:

Versenysporton a sportági szakszövetségek versenyrendszerébe foglalt, versenynaptár és szakmai program alapján végzett tevékenységet értjük. A sport versenyrendszerét illetően a sporttörvény hivatásos, amatőr és vegyes (nyílt) versenyrendszert határoz meg a szakszövetségek számára. Tekintettel arra, hogy a sportról szóló törvény a települési önkormányzatok számára a meghatározott és ajánlott feladatok között a versenysport-tevékenység támogatása nem szerepel, ki kell térni a versenysport funkcióira, értékeire. A versenysport funkciói közül kiemelendő a szórakoztatás. A szurkoló az izgalmakért és a látványosságért nézi meg a versenyeket. Ez egyben a napi megszokott tevékenységből való kiszakadással jár együtt, és így, mint a szabadidő eltöltésének egyik hasznos formája, egyben kikapcsolódást és felüdülést jelent a néző számára. Egy település számára jelentős tényező, hogy a nemzetközi vagy országosan elismert szinten teljesítő sportolók a városmarketing szempontjából fontosak, hisz az eredményeken keresztül a város hírnevét növelik,

ismertebbé teszik. A sportsikerek mellett növelik a városunkban élő emberek azonosságtudatát, fejlesztik az egészséges lokálpatriotizmust, s jelentős húzóhatást jelentenek a gyermek- és ifjúsági sportolók, de még a szabadidő-sportolók számára is. A versenysportok tekintetében külön kategóriát képeznek az amatőr sportolók és az amatőr versenyrendszer. Az amatőr versenyzők mezőnye ugyanis időnként a szabadidősport igényeinek felel meg, így őket egyes szakterminológiák inkább a „rendszeresen szabadidősportban résztvevők” közé sorolják.

4.4.2. A fejlesztés irányai és feladatai:

- Lehetőségei szerint az Önkormányzat támogatja a sportegyesületeket, meghatározó mértékben az utánpótlás-nevelés területén mutatkozó feladatok megvalósulását.
- A versenysportban a minőségi munkát és az eredményességet érdemes támogatni, valamint a város hírnevét növelő rangos rendezvényeket. Az amatőr versenysportban résztvevők körének bővítésére irányuló kezdeményezéseket célszerű támogatni a létesítmény-feltételek javításával, valamint pályázati úton a működésük, rendezvényeik támogatásával.

4.5. Utánpótlás nevelés

4.5.1. Helyzetelemzés:

Az utánpótlás-nevelés a versenysport speciális ágazata, melynek feladata az utánpótlás-korú sportolók felkészítése és versenyeztetése. Az eredményes felnőtt versenysport megteremtésének alapja az utánpótlás nevelés, amely biztosítja az egymás után következő generációk közötti folytonosságot a sportban, valamint keretet biztosít a tehetséges sportolók kiválasztásához. A fent említetteken kívül azonban az utánpótlás-nevelés sokkal fontosabb feladatának kell tekintenünk az abban résztvevő fiatalok egészségi és edzettségi, valamint pszichikai állapotának javítását, illetve a sporttevékenység során a pozitív erkölcsi tulajdonságok kialakítását. Az önkormányzat ezért fontos feladatának tekinti a sportegyesületi keretek közt folyó utánpótlás nevelés támogatását.

Az utánpótlás nevelésére külön egyesület, a Sándorfalvi Utánpótlás Közhasznú Sport Egyesület jött létre. Az egyesület régiós szinten is elismert utánpótlás nevelő hely.

4.5.2.A fejlesztés irányai feladatai:

- Az utánpótlás kiválasztás hatékonyságának javítása.
- Támogatni kell a központi fejlesztési programokhoz való csatlakozást.
- Az utánpótlás-nevelés szakmai színvonalának fejlesztése érdekében indokolt a Sándorfalvi Általános Iskolás Gyermekekért Közalapítvány és az iskola együttműködésének fejlesztése. Az egyesületeknek támogatható fejlesztési elképzelésekkel kell rendelkezniük

ahhoz, hogy közösen az önkormányzattal, hosszútávon biztosítani lehessen a minőségi munkát.

4.6. Szabadidősport

4.6.1. Helyzetelemzés

A sportról szóló törvény megfogalmazása szerint szabadidős sportoló az a természetes személy, aki szabadideje eltöltéseként nem szervezett formában végez sporttevékenységet, illetve aki a szervezett formában folytatott sporttevékenysége során nem vesz részt szakszövetség vagy sportszövetség által kiírt szervezett versenyeken. A szabadidősport tehát nem eredményorientált, hanem főként kedvtelésből, az egészség megőrzéséért, a szabadidő hasznos eltöltéseként végzett sporttevékenység, testedzés. A szabadidősport a lakosság egészségi állapotának megőrzésében, fizikai teljesítőképességének fenntartásában bír kiemelt fontossággal. Ez összetársadalmi, családi és egyéni ügy, mindenki érdeke. Egyfajta szemléletmód, életmód és életvitel. A lakosság, és ezen belül az ifjúság egészségi-, edzettségi állapota rossz, melynek alapvető oka a mozgásszegény életmód. Egyre kevesebb a fizikai aktivitás, más oldalról az emberek többsége egyre kevesebb szabadidővel rendelkezik. A Magyarországon születő gyermekek várható életkora a jelenlegi statisztikák alapján a legrövidebbek közt van Európában. Ennek egyik oka a tanulók egyoldalú (főként szellemi) túlterhelése, ami a még mindig magas napi tanóraszámokkal párosul. Igazán fejlett testkultúra azokban az országokban alakulhat ki, ahol a gazdasági feltételek hozzájárulnak ahhoz, hogy a lakosság magas életszínvonalának megléte következtében több időt és pénzt fordítsanak szabadidejük sportolással való eltöltésére. Ezek a feltételek Magyarországon is egyre inkább fejlődő tendenciát mutatnak, így várható, hogy egyre többen kapcsolódnak be a városban működő szabadidős létesítmények és programok rendszerébe. A rekreációs sportok nagymértékben hozzájárulnak a társadalom munkaképességének megőrzéséhez, illetve újratermeléséhez, így fontos annak támogatása. A jövőkutatók szerint a XXI. század gazdaságának, társadalmának egyik legdinamikusabban fejlődő területe, stratégiai ágazata lesz a szabadidősport. Az állandó stressz, a mozgásszegény életmód, az egészségtudat megjelenése e terület alapvető felértékelődéséhez vezet. A szabadidősport rendelkezik gazdasági haszonnal is, főként, ha azt is figyelembe vesszük, hogy a szabadidősport fejlődése újabb és újabb vállalkozások beindítását idézi elő. A lakosság számára elsősorban a művelődési házban megtartandó aerobik órák, a szabadidősporttal is foglalkozó egyesület (Dél-alföldi Egészséges Életmódot és Sporttevékenységet Támogató Alapítvány) által szervezett rendezvények, műfüves futballpálya, Széchenyi udvar görkorcsolyapályája, májustól szeptemberig pedig a Nádastó Szabadidőpark szolgáltatásai állnak rendelkezésre.

4.6.2. A fejlesztés irányai, feladatai:

- Az egészséges életmód tömeges elterjesztése, az egészségtudatos magatartás, a rekreáció és a sportolás ösztönzése.
- Meg kell teremteni annak feltételét, hogy minél többen érezzék belső késztetést testmozgás, a sport iránt (kampányok, kiadványok segítségével. Célszerű együttműködni az EESZI-vel).
- A szemléletváltás kialakítását hirdetni lehet a helyi Kisbíróban.
- Olyan rétegeknek is biztosítani kell a részvétel lehetőségét, akik nem tudnak fizetőképes kereslettel megjeleníteni a sportpiacon.
- Családi sport- és szabadidős programokkal kell ösztönözni a tudatformálást.
- Lehetővé kell tenni valamennyi életszakaszban a sportolást.
- A sportolás kiszélesítése miatt szükséges személyi feltételek megteremtése érdekében ösztönözni kell a nem hivatásos edzők, sportszakemberek tevékenységét, a minőségi követelményeknek megfelelő képzésük, továbbképzésük mellett, hiszen a szabadidősportban is törekedni kell a szakképzett személyzet biztosítására.
- Tovább kell népszerűsíteni a feljövőben lévő különböző sportágakat.
- Törekedni kell az újonnan kialakult sportágak üzéséhez szükséges feltételek kialakítására.
- Be kell vonni a sportolásba a nőket, az egyedülállókat, az idősebbeket, a kisebbséget, a szociális szempontból hátrányos helyzetűeket.
- Kiemelt támogatást kell biztosítani a legjelentősebb szabadidős rendezvényeknek.
- Az alkalmi nagy rendezvények mellett törekedni kell a rendszeres sportolási, testmozgási alkalmat nyújtó tevékenységi formák népszerűsítésére.
- Kiemelt szerepet kell, hogy kapjon a sport és szabadidős infrastruktúra és találkozási pontok fejlesztése, bővítése, minőségi javítása.
- Törekedni kell a város térségi kulturális, sport és szabadidő központ szerepének növelésére.
- A kulturális, sport és szabadidős tevékenységek bővítésével, értékes programok szervezésével, és a közösségi kezdeményezések támogatásával fokozni kell a közösségteremtő erőt minden korosztály számára.
- A sport, a mozgás révén cél az egészséges életmódra való nevelés előmozdítása:
„Egészséges város” program
- A kultúra, sport és szabadidő gazdasági, turisztikai szempontú fejlesztése.
- A szabadidősport terjesztése, népszerűsítése a Nádastó Szabadidő Park fejlesztése által.

4.7.Sportorvoslás

4.7.1. Helyzetelemzés:

A sportorvosi szakellátás alapvetően a versenysport egészségügyi hátterét adja, de célszerű a szolgáltatást a rendszeresen szabadidősport-tevékenységet folytatóknak is igénybe venniük. Az iskolai testnevelés, a diáksport és a gyógytestnevelés egészségügyi hátterét az iskolaorvosok és védőnők jelentik.

4.7.2.Fejlesztés irányai, feladatai:

A városi versenysport fejlesztése érdekében nélkülözhetetlen a sportorvoslás fejlesztése. Az önkormányzatnak és az Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény közötti együttműködést erősíteni szükséges.

4.8. Sportrendezvények

4.8.1.Helyzetelemzés:

A városmarketing, valamint a mozgás iránti érdeklődés felkeltése szempontjából az egyik leghatékonyabb lehetőség a minél több rangos sportrendezvény megrendezése. Ugyanakkor a legtöbb versenysportrendezvényhez köthető egy-egy szabadidősport-esemény (utcai futóverseny, kerékpárverseny, fogyatékos sportolók bemutatója, stb.). Ez ügyben már történtek előre lépések. Ilyen rendezvények pl. „görkorcsolya délután”, amikor is a gyerekek a tanárok és a polgárőrség felügyelete mellett körbekorcsolyázzák a várost, valamint a „kerékpározz a munkába” program részeként megszervezésre kerülő kerékpáros délután.

4.8.2.Fejlesztés irányai, feladatai:

A város kulturális életének a lakosok szórakozási és sportolási lehetőségeinek, valamint a „sport-idegenforgalom” bővítése érdekében törekednie kell arra, hogy Sándorfalva minél több egyedi, reprezentatív, jelentős média- és szurkolói érdeklődésre számot tartó, kiemelt sporteseménynek legyen a házigazdája.

A sportrendezvények támogatási költségeit a város az éves rendezvénytervébe illetően, illetőleg egyedi kérelmek alapján a polgármester saját keretéből biztosítja.

4.9. Nemzetközi sportkapcsolatok

4.9.1. Helyzetelemzés:

Általánosságban kijelenthető, hogy a város sportkörei, szakosztályai nem rendelkeznek nemzetközi kapcsolatokkal. Sajnos a testvérvárosokkal még nem alakultak ki szoros sportkapcsolatok. A sportszakmai előnyökön túl mindazonáltal számtalanszor bebizonyosodott, hogy a város külföldi kapcsolatépítésének egyik leghatékonyabb formája éppen a sport, s ez egyáltalán nem véletlen, hiszen a sport az a nemzetközi „nyelv”, amelyet a világ minden táján művelnek és szeretnek. A különböző nemzetközi sportrendezvények mindig pozitív fogadtatásra találtak és találnak.

4.9.2. Fejlesztés irányai, feladatai:

Tekintettel a sport már említett egyetemes, országhatárokon túlmutató összetartó erejére, valamint kitűnő kapcsolatteremtő mivoltára, Sándorfalva városa támogatja a jövőben is a sportszervezetek, egyesületek, iskolák ilyen jellegű kapcsolatainak ápolását, újak kialakítását. Emellett kezdeményeznie kell újabb, sportszakmai és várospolitikai okokból is indokolt nemzetközi kapcsolatok kiépítését Sándorfalva testvérvárosainak irányába.

V. Sportlétesítmények

A városban önkormányzati tulajdonban lévő sportlétesítmények felsorolását a Sportrendelet függeléke tartalmazza.

VI. A sport támogatásának rendszere

Az önkormányzat alapelve – mely az önkormányzati és államháztartási törvényen alapul -, hogy fenntartói feladatokon túlnyúlva támogatja a helyi sportéletet. Az Iskola felújításával valamint a Sportkomplexum alapjainak lerakásával megteremtette a helyi sport különféle színtereit. Az önkormányzati sportlétesítmények a helyi közösség sportolását szolgálják. A létesítményekkel az önkormányzat létrehozta az életképes helyi sportegyesületek élettereit.

6.1. Az óvodai testnevelés, gyógytestnevelés és diáksport támogatásának elvei

Az óvodai testnevelés tekintetében törekedni kell arra, hogy a fenntartói költségvetés terhére külön költségvetési rovaton legyen tervezve az óvodai testnevelési feladatok ellátáshoz szükséges eszközigény, valamint továbbképzések formájában az óvónők ez irányú képzése. A gyógytestnevelés támogatási feladatai, bár ezek megyei feladatot jelentenek, úgy támogathatók,

hogy az önkormányzat fenntartása alá tartozó sportcélú helységei kedvezményesen hozzáférhetőek legyenek.

A diáksport támogatási rendszere két csatornán valósul meg. Részben beépül az intézmények költségvetésébe, részben pályázati forrásokra épül. Fontosnak kell tekinteni, hogy mielőbb intézményes verseny-rendszere alakulhasson ki a diáksport-körök és egyesületek térségi szintű vetélkedésének

6.2. Versenysport, illetve az utánpótlás-nevelés támogatásának elvei

Fenti sportfeladatok támogatását az önkormányzat a legrégebbi sándorfalvi sportegyesülettel kötött feladat-ellátási szerződés útján valósítja meg. A sándorfalvi népszerű látvány-csapatsportokat (kézilabda, labdarúgás) összefogó egyesület részére az önkormányzat rendelkezésre bocsátja a tárgyévi költségvetésében sportfeladatra elkülönített keretösszeget valamint az önkormányzati sportlétesítményeket. A keretösszeg biztosítja az egyesület működésének és az önkormányzati sportlétesítmények fenntartásának költségeit valamint az önkormányzat törvény szerinti sportfeladatai ellátását. Az egyesület által működtetett önkormányzati sportlétesítményeket a további sándorfalvi sportegyesületek kedvezményesen vehetik igénybe alapfeladataik ellátásához.

A feladat-ellátó sportegyesület kiválasztásának mérvadó szempontjai az alábbiak:

- a) csak a Sándorfalván működő sportszervezettel köthető feladat-ellátási megállapodás,
- b) a megállapodás célja, hogy teljesítményorientált jellege mellett érvényesüljenek a települési sportpolitika célkitűzései,
- c) a képviselt sportág közkedveltsége,
- d) a településen belüli tradíciói,
- e) eredményessége,
- f) az utánpótlás bázis megléte és nagysága,
- g) a technikai feltételek megléte és minősége.

A kiválasztott egyesület a sportfeladat ellátására átadott pénzeszközzel évente elszámol.

6.3. A szabadidősport támogatásának elve

A kor követelményeinek megfelelően a rendszeres szabadidős tevékenységnek önfinanszírozónak kell lennie, így direkt módon önkormányzati támogatásra nem kell, hogy igényt tartson. Mindezek ellenére szükséges, hogy úgynevezett időszakos, központilag szervezett, vagy a város által szervezett rendezvényeken rendszeresen biztosítsunk lehetőséget az akciószerűen végzett szabadidős tevékenységnek. Ennek finanszírozására szponzori- és marketing eszközöket kell felhasználni, illetve a civil szervezetek önkormányzati pályázati támogatásának rendszerét.

VII. Önkormányzati sportigazgatás

Az Önkormányzat speciálisan sport ügyekkel is foglalkozó szerve a Képviselő-testület Művelődési,- Oktatási,- Egészségügyi és Szociális Bizottsága (MOESZ).

VIII. Kapcsolatrendszer

A MOESZ bizottság együttműködik az országos, megyei, városi sportszervezetekkel, kapcsolatot tart a sportban érdekelt társadalmi, gazdasági szervezetekkel:

- Megyei Önkormányzat
- Városi és Körzeti Sportszövetség,
- városkörnyéki települési önkormányzatok.

Az anyagi lehetőségek függvényében ápolni kell a testvérvárosi valamint a baráti városi kapcsolatokat.

IX. Európai Unió és a sport kapcsolata

Az európai unió alkotmány létrehozásáról szóló szerződés III-282 cikke támogatandó tevékenységként jelöli meg a sportot. Az EU a sportot nemzeti kérdésnek tekinti azzal, hogy közösségi szinten együttműködést szorgalmaz.

A Sportban már a belépés előtt megtörtént az EU joganyag átvétele.

a) Az Európai Bizottság állásfoglalása a sportról:

- a sport Európában a legszélesebb körben űzött, kedvelt emberi tevékenység,
- elfogadott közérzetjavító, betegségmegelőző hatása,
- fontos szerepe van a kulturális és etnikai különbségek áthidalásában,
- figyelemre méltó gazdasági jelenség.

b) Az EU, illetve az EU Tanács sporttal kapcsolatos álláspontja:

- a sport tömeges jelenség,
- a sport nagy fontossággal bír, hozzájárul az EU célkitűzéseinek eléréséhez,
- tradicionális értékek hordozója,

- alapvető jogok megismerésének, gyakorlásának, a demokratikus ismeretek megszerzésének színtere: képviseleti jog, szabályok tiszteletben tartása, környezet tisztelete, tolerancia kialakítása, az élet számára keretet biztosít: elősegíti a munkavállalást, munkahelyteremtés, fontos szerepe van az egészség megőrzésben.
- testvérvárosi és partnerkapcsolatok a sport területén
- az élsport szerepe fontos, kihat az antidopping mozgalomra,
- nem csak a fiatalok sportja fontos,
- külön helyi létesítmények kellenek az élsport és a szabadidősport számára
- a sport szociális szerepe nagyon fontos: bűnmegelőzés, drogellenesség, testi-lelki egészség, rehabilitáció stb.
- a sport kedvelt emberi tevékenység,
- a sport áthidalja az etnikai, kulturális különbségeket, kirekesztés ellenes,
- a sport fontos gazdasági tényező.

Sándorfalva, 2013. március 28.

Kakas Béla
Polgármester

Záradék:

Sándorfalva Városi Önkormányzat 2013-2016. évi Sportkonceptióját a Képviselő-testület a 45/2013. (III.28.) Kt. határozatával jóváhagyta.

Sándorfalva, 2013. március 28.

Kakas Béla
polgármester